

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गीको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

प्रजातन्त्रका आधारभूत पक्षहरू

- संवैधानिक सर्वोच्चता
- शक्ति पृथकीकरण
- बहुलवादको सम्मान
- आवधिक निर्वाचन
- विधिको शासन
- मौलिक हक
- मानवअधिकार
- पूर्ण प्रेस तथा वाक स्वतन्त्रता
- सामाजिक न्याय तथा समावेशीकरण
- आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक विकास ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

पत्रकारितासँगै विकासमा राससको भूमिका महत्वपूर्ण : सभामुख पाठक

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/बागमती प्रदेशका सभामुख भुवनकुमार पाठकले पत्रकारिता क्षेत्र र राज्यको विकासमा राससको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको बताएका छन् । राससको ६३ औं वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा आयोजित कार्यक्रममा बोल्दै सभामुख पाठकले यस्तो बताएका हुन् ।

सभामुख पाठकले राससले लामो समयदेखि राज्यमा सूचनाको हक स्थापना गर्दै कुनाकुनाका जनतालाई सुसूचित गराएको स्मरण गर्दै राससले अझै सुशासन, विकास र समृद्धिमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने बताए । उनले भने 'राज्यमा सुशासन कायम गर्दै विकास र समृद्धिका लागि राससले दिनरात खटेको छ, राससले अझ थप सशक्तका साथ सूचना संप्रेषण गर्नुपर्ने अवस्था छ ।'

पञ्चायतकालीन अवस्थाको समाचार संकलन, प्रशोधन, संप्रेषण पद्धतीमा देखिएका कठिनाईबाट गुज्रिएको राससले वर्तमान प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गरी नागरिकको सूचनाको हक सुनिश्चित गरिरहेको सभामुख पाठकको भनाई थियो । सरकारी समाचार एजेन्सीले सरकारी निकायको मात्र समाचार लेखेर सुशासन र समृद्धिको मुद्दामा सहयोग नपुग्ने भन्दै सभामुख पाठकले ग्रामीण क्षेत्रका समस्यालाई उजागर गर्न आग्रह गरेका छन् ।

कार्यक्रममा बागमती प्रदेशका सांसद प्रेमबहादुर पुलामीले राससले राज्यलाई सुशासन कायम गर्न टेवा पुऱ्याएको बताए । राज्य

पुनःसंरचनामा गएसँगै राससले पनि प्रदेशबाट सेवा दिँदा सत्य, तथ्य र निष्पक्ष समाचारको लागि पहल गरेकोमा धन्यवाद प्रकट गर्दै आगामी दिनमा अझ सशक्त हुन समेत शुभकामना दिए । राससले नेपालको सूचना र संचाचारको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको बताउँदै सांसद पुलामीले ठूलो इतिहास बोकेको रासससँग जिम्मेवारी पनि ठूलै रहेको चर्चा गरे ।

बागमती प्रदेशका सञ्चार रजिस्ट्रार रेवतीप्रसाद सापकोटाले राससको थप विकासको लागि प्रदेशका १३ वटै जिल्लाका राससकर्मीलाई क्षमता विकासको लागि प्रदेश सरकारले तालिम दिन लागेको बताउँदै राससलाई संघीय संरचनामा लैजान बागमती प्रदेश सरकार तयार रहेको जनाए । उनले प्रदेश सरकारले राससको प्रदेश

संरचनाको व्यवस्थानको जिम्मा लिन तयार रहेको बताए । त्यसैगरी समाजवादी प्रेस संगठनका केन्द्रीय महासचिव रामकुमार एलनले राससले वर्तमान अवस्थामा दिइरहेको कन्टेन्टले पत्रकारितामा नयाँ आयाम थपेको बताउँदै राससले थप गरेको भिडियो सेवा र विचार प्रवाहले संचारक्षेत्रलाई मजबुत बनाउने काम गरिरहेको दावी गरे । निजी क्षेत्रका संचारकर्मीले स्तरबद्ध गर्न नसकेको खण्डमा भिडियो संचालकले राससको सेवा लिएर आफ्ना कमजोर संचारकर्मीलाई विदा गर्ने दिन नजिकैदेखि गएको महासचिव एलनले बताए ।

गैरसरकारी संस्था महासंघ बागमती प्रदेशकी अध्यक्ष आरती पाठकले राससले राज्यमा विकास र सुशासनको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको भन्दै

राससलाई अन्य सरकारी निकाय सर ह सुविधा र प्रविधि सम्पन्न बनवाउन ह सुविधा र प्रविधि सम्पन्न बनवाउन सकेलाई अनुरोध गरिन् । उनले राससले गैरसरकारी क्षेत्रका सफलता र समस्याका विषयमा अझै परिष्कृत सूचना प्रवाह गर्न सुझाव दिइन् ।

रासस बागमती प्रदेश ब्यूरो प्रमुख सुरेश फाकेको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख ललित घलान, प्रमुख जिल्ला अधिकारी सूर्यप्रसाद सेढाई, सरकारी कार्यालयका प्रमुखहरू, संचार सम्बद्ध संघसंस्थाका प्रमुखहरू, पत्रकार महासंघ मकवानपुरका पूर्वअध्यक्ष राममणि दाहाल र भानुभक्त आचार्यलगायत संचारकर्मीहरू, नारायणी यातायात व्यवसायी संघका महासचिव सरोज खनाल, गैरसरकारी संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

गाँजासहित तीनजना पक्राउ

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/मकवानपुर प्रहरीले अवैध लागूऔषध गाँजासहित तीनजनालाई गराएर पक्राउ गरेको छ । राक्सिराङ गाउँपालिका-५, ढोढाबारीबाट ७० किलो लागूऔषध गाँजासहित तीनजनालाई पक्राउ गरेको बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटौंडाले जानकारी दिएको छ ।

पक्राउ पर्नेहरूमा राक्सिराङ गाउँपालिका-१ सानोभावर बस्ने ५० वर्षीय पूर्णबहादुर मोक्तान, २४ वर्षीय बाबुलाल स्याङतान र राक्सिराङ गाउँपालिका-२ भाटी घर भई हाल हेटौंडा-११, थानाभन्ज्याङ बस्ने २४ वर्षीय आमोस पुलामीमगर रहेका छन् । प्रहरी चौकीबाट प्रहरी सहायकनिरीक्षक खटिएको गस्तीटोलीले उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो ।

गस्ती गर्दै जानेक्रममा राक्सिराङको धित्री सडकखण्डमा परेवाभिरबाट पलासितर्फ आउँदै गरेको प्रदेश ३-००१ ह ०१९६ नम्बरको अटोलाई शंका लागी रोक्न खोज्दा अटो नरोकी भगाउने क्रममा पल्टिदा प्रहरीले २ (दुई) वटा बोरामा ७० केजी गाँजा फेलापरेपछि निजहरूलाई पक्राउ गरिएको हो । पक्राउ परेका उनीहरूमाथि आवश्यक अनुसन्धान भइरहेको र अटोचालक फरार रहेकोले उनको खोजी कार्य भइरहेको जनाइएको छ ।

बलात्कारको आरोपमा पूर्वलडाकु श्रेष्ठ पक्राउ

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/मकवानपुरकी एक बालिका बलात्कारको अभियोगमा सिन्धुलीका पूर्वमाओवादी लडाकु कमाण्डर पक्राउ परेका छन् ।

फागुन ४ गते १३ वर्षीया बालिका बलात्कार गरेको अभियोगमा सिन्धुली मरिन गाउँपालिका-७ का हरि श्रेष्ठलाई पक्राउ गरिएको जिरफका मकवानपुरका प्रवक्ता डिएसपी लक्ष्मी भण्डारीले बताए । उनलाई पहिलोपटक म्याद थप गरेर अनुसन्धान भइरहेको जानकारी भण्डारीले दिए । जनशुद्धकालमा प्रमोद नामले चिनिने श्रेष्ठ माओवादी जनमुक्ति सेनाको दोस्रो डिभिजन कमाण्डर थिए । उनी लडाकुलाई शिविरमा राखिपुका बेला दुधौलीमा थिए । हाल उनी बाबुलाल भण्डारी नेतृत्वको नेपाल समाजवादी पार्टीको केन्द्रीय सचिवालय सदस्य छन् ।

डीनाले भनिन् 'जनताको बीचमै गएर काम गर्ने नीति बनाउनुपर्छ'

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/नेपाली कांग्रेसकी सहमहामन्त्री महालक्ष्मी उपाध्याय डीनाले पार्टीले जनताको बीचमा गएर काम गर्ने नीति बनाउनुपर्ने बताएकी छन् ।

सोमबारबाट ललितपुरको गोदावरीमा सुरु पार्टीको महासमिति बैठकमा पार्टीको तर्फबाट स्वागत मन्तव्य राख्दै उनले संविधान कार्यान्वयनको जिम्मेवारी र अभिभारा कांग्रेसको भएको बताइन् । कांग्रेसको नीति उत्कृष्ट बनाउने र अबको नीतिले मुलुकको पुनः परिवर्तन र जनताको विकास गर्छ भन्ने हुनुपर्ने धारणा उनको थियो । 'हाम्रो गौरवशास्त्री इतिहासलाई स्मरण गर्दै हामीले ल्याएको परिवर्तनलाई कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारीको बाटोमा पार्टी छ । हामीले प्रस्ताव पनि यहाँ ल्याएको अवस्था छ । यसलाई गहन जिम्मेवारी र दायित्वका साथ पास गर्नुपर्छ ।', डीनाले भनेकी छन् ।

सहमहामन्त्री उपाध्यायले

मुलुकलाई अब कता लाने ? भन्ने अभिभारा पनि नीति अधिवेशनको भएको जिकिर गरिन् । 'जनताको विश्वास कांग्रेसमा छ, जनताले भनेका छन् संविधानमा दिएका अधिकार कांग्रेसले कार्यान्वयन गराउने छ । स्थानीय तहमा हाम्रो पार्टी ठूलो छ । प्रदेश र केन्द्रमा स्थापित छ । त्यसैले जनताले भनेका छन् कांग्रेसले मुलुकको अगुवाइ गर्नुपर्छ । जनताको जीवनपद्धतिको विकासलाई नेपाली कांग्रेसले हेर्नुपर्छ ।', उनले थपिन् ।

पार्टीमा न्याय नपाएको आवाज बढेको भन्दै उनले न्याय पाउने र न्याय दिने वातावरण बनाउन महासमिति बैठकले नीति अवलम्बन गर्न सफल हुने विश्वास व्यक्त गरिन् । 'यो मेरो पनि आवाज हो । हाम्रो अपनत्वमा बनेको संविधानको रक्षा जनआन्दोलनको मर्म र भावनालाई बोकेर अघि बढ्नुपर्छ । अन्याय भयो भन्नेलाई अभिसेखिकरण गर्दै सबैलाई न्याय दिने वातावरणमा सबै जुटौं ।', उनले भनिन् ।

सहिद स्मारकमा राष्ट्रिय भण्डा फहराइयो

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडाको प्रमुख पर्यटकीयक्षेत्र सहिदस्मारकमा राष्ट्रिय भण्डा फहराइएको छ । स्मारक विकास समितिले प्रजातन्त्र दिवसको अवसर पारेर ६५ फिट अग्लो फलामे पोलमा २२ फिट लामो भण्डा फहराइएको हो ।

सोमबार राष्ट्रिय कलाकार हरिवंश आचार्यले स्मारकपरिसरमा भण्डाको उदघाटन गरेका थिए । सहिदस्मारकमा प्रजातन्त्र दिवसको अवसर पारेर भण्डातलन गर्न पाएकोमा आचार्यले खुशी व्यक्त गरे । उनले ६५ वर्षको उमेरमा ६५ फिटको भण्डा फहराउन पाउनुलाई ठूलो अवसरका रूपमा लिएको बताएका छन् । कार्यक्रममा स्मारक

विकास समितिका अध्यक्ष एवम् बागमती प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री डोर मणि पौडेलले नेपालीले रुचाएको व्यक्तित्वबाट ३ करोड नेपालीको राष्ट्रिय भण्डा फहराइएको बताए । स्मारक बागमती प्रदेशको मात्र नभई नेपालकै उत्कृष्ट पार्कका रूपमा विकास हुँदै गएको भन्दै यहाँ विदेशबाट समेत पर्यटक आउने गरेको बताए । उनले स्मारक सबैको साक्षा

भएको बताएका छन् । कार्यक्रममा संविधानसभा सदस्य अनन्त पौडेल, बागमती प्रदेशका पूर्वराज्यमन्त्री जुनेली श्रेष्ठ, बागमती प्रदेश युवा परिषद्का कार्यकारी उपाध्यक्ष सन्तोष चौलागाई, हेटौंडा-११ का वडाध्यक्ष जुना दाहाल, ४ नम्बर वडाध्यक्ष नवीन सिग्देललगायतको उपस्थिति थियो ।

तीन मुक्तककार सम्मानित

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/मुक्तक मञ्च मकवानपुरले सोमबार तीनजना मुक्तककारलाई सम्मान गरेको छ । मुक्तक मञ्च मकवानपुरको दोस्रो वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित प्रथम अधिवेशन, १४ औं मुक्तकवाचन श्रृंखला तथा सृष्टा सम्मान कार्यक्रमबाट तीनजना मुक्तककारलाई सम्मान गरेको हो ।

मुक्तक मञ्च मकवानपुरका अध्यक्ष डिवी बर्तीलद्वारा आफ्ना पिताको स्मृतिमा स्थापित 'बहादुरानन्द स्मृति मुक्तक सम्मान २०८०' बाट पोखराका मुक्तककार दीपक समिपलाई प्रदान गरेको हो । सम्मानको राशी ७ हजार ७ सय ७७ रुपैयाँ रहेको छ । मुक्तक मञ्च मकवानपुरका उपाध्यक्ष किशन पौडेलद्वारा स्थापित तारा स्मृति सम्मान २०८० बाट मुक्तककार हरिकृष्ण काफ्लेलाई प्रदान गरेको छ ।

प्रलेस मकवानपुरका अध्यक्ष श्रीराम अधिकारीद्वारा आफ्नो हजुरजामाको स्मृतिमा स्थापित 'इन्दिरादेवी स्मृति मुक्तक सम्मान २०७९' बाट थाहा नगर पालिकाका मुक्तककार बिर्से अञ्जनालाई प्रदान गरेको छ । यो सम्मानको राशी नगद ५ हजार ५ सय ५५ रुपैयाँ रहेको छ ।

कार्यक्रममा मकवानपुरे पत्रकार सुजन ढकाल र प्याक्सन मकवानपुरका अध्यक्ष विनोद सुवेदीलाई सम्मान गरिएको थियो ।

मुक्तक मञ्च मकवानपुरका अध्यक्ष बर्तीलको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा अग्रज मुक्तककार देवराज खरेलको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो । फरला साहित्यिक परिवार मकवानपुरका अध्यक्ष विश्वनाथ सञ्जेलले सोमबार सम्मानित भएका तीनजना मुक्तककारको संक्षिप्त परिचय दिएका थिए । कार्यक्रममा करिव दुई दर्जन व्यक्तिले मुक्तक वाचन गरेका थिए ।

मुक्तक मञ्चमा सागर मकवानपुरको अध्यक्षमा सागर तिमल्सिना चयन भएका छन् । सोमबार भएको संस्थाको प्रथम अधिवेशनबाट तिमल्सिनाको अध्यक्षतामा नयाँ कार्यसमिति बनेको हो ।

संस्थाको उपाध्यक्षमा मेनु तिमल्सिना, सचिवमा सुवास सजल, सहसचिवमा स्वस्तिका बानियाँ र अजर फुयाल, कोषाध्यक्षमा मिथिला अधिकारी चयन भएका छन् । यसैगरी सदस्यमा अनु रोक्का, अञ्जनालाई प्रदान गरेको छ । यो सम्मानको राशी नगद ५ हजार ५ सय ५५ रुपैयाँ रहेको छ ।

७०० जनाको परीक्षण गर्दा ५१ मा मोतियाविन्दु

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/रोटरी क्लब मकवानपुर र हेटौंडा सामुदायिक आँखा अस्पतालको संयुक्त आयोजनामा सोमबार निःशुल्क आँखा शिविर भएको छ । हेटौंडा-१३ स्थित फेमकेल एकेडेमीमा भएको शिविरमा ७ सय ९ जनाले आँखा परीक्षण गराउँदा ५१ जनामा मोतियाविन्दु देखिएको विद्यालयका प्रिन्सिपल केशव मुडभरीले जानकारी दिएका छन् ।

फेमकेल विद्यालयको व्यवस्थापनमा बुधवार ५१ जना मोतियाविन्दु भएका व्यक्तिको आँखा

अस्पतालमा निःशुल्क शल्यक्रिया हुने मुडभरीले बताए ।

फेमकेल विद्यालयका प्रिन्सिपल मुडभरीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा हेटौंडा उपमहानगर पालिका-१३ का वडाध्यक्ष पेम्वा लामाको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो । कार्यक्रममा हेटौंडा-१२ का कार्यवहाक अध्यक्ष ज्ञानबहादुर श्रेष्ठ, रोटरी क्लब मकवानपुरका पूर्वअध्यक्ष कविन साँगाँमी, अनिल अग्रवाल, गोकर्ण सुवेदी, विज्ञान रिमाल, हरि कुमार शर्मा, रामप्रसाद शर्मालगायतको आतिथ्यता रहेको थियो ।

डाइभिङ्ग सिक्ने तयारीमा हुनुहुन्छ ? अब निराश नहुनुहोस्...

हामी कहाँ जति सुकेको जगजगले भएपनि दक्ष तथा अनुभवी प्रशिक्षकद्वारा जाडी सिकाइनुका साथै लाइसेन्स परीक्षा र ट्रायल सहजै पास गर्न सक्ने जारी इन्डिभिङ्ग प्रशिक्षण दिइन्छ ।

हावा विशेषताहरूः
अललाइन फर्म गर्ने सुविधा ।
रोड टेस्ट गाराइन्छ ।
दक्ष प्रशिक्षकहरूद्वारा प्रशिक्षण ।
लाइसेन्स ट्रायलको प्राविधिक ज्ञान दिइन्छ ।
जाडीको पार्टपूजासम्बन्धी सठ्ठपूर्ण ज्ञान दिइन्छ ।

के.के. डाइभिङ्ग प्रशिक्षण केन्द्र

हेटौंडा-५, पिप्ले, मकवानपुर

सम्पर्कः ९८४५९०२९५७, ९८९०२८४९४, ९८४५६२३५६९

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

- कार वास मित्र/बाहिर
- वायरिङ मर्मत
- A/C मर्मत तथा ज्याँस रिफिलिङ
- सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
- डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ज्याँस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ
- ठायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेरिशनबाट
- इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.

हेटौंडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३३

बहसमा सिनेपर्यटन

आइतबारबाट हेटौडामा सुरु भएको चलचित्र पत्रकार संघ नेपालको प्रथम राष्ट्रिय भेलामा सिनेमा पर्यटनको बहस सुरु भएको छ । यो बिषयमा पहिलोपटक बहसको थालनी भएको होइन । तर, अहिले संघको स्थापनाको २५ वर्ष पूरा भएको अवसरमा चलचित्र पत्रकार संघ केन्द्रीय समितिले राष्ट्रिय भेला आयोजना गरी अब नेपालमा सिनेपर्यटनको जोडदार आवाज उठाएको हो । सिनेपर्यटनलाई अधि सार्दै सिनेमा मार्फत नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने सवालमा कलाकार र पत्रकार एकै कित्तामा उभिएपछि यो बिषयले बढी महत्व पाएको हो । पर्यटकीय हिसाबले मकवानपुर महत्वपूर्ण रहेको र फिल्म स्टुडियो बनाउन हेटौडा उपमहानगर पालिकाले जग्गा उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धता पनि आएको छ । बोर्डले नेतृत्व लिएमा उपमहानगरपालिकाले आर्थिक तथा समाजिकरूपमा सहयोग गर्ने नगरेनेतृत्वले घोषणा गरेको अवस्था छ ।

सुरज साउद

‘विधेयक अधिवेशन’ भनेर चिनिने हिउँदे अधिवेशन माघ २२ गते सोमबारदेखि सुरु भएको छ । संविधानले व्यवस्था गरेको मौलिक हक कार्यान्वयन गर्न आवश्यक थुप्रै कानून बनेका छन् । शिक्षा विधेयक लगायत केही विधेयकहरू चालु अधिवेशनको ‘बिजनेस’ बन्ने पर्खिइमा छन् । माघ २२ गते सोमबार प्रतिनिधि सभाको पहिलो बैठकपछि सञ्चारकर्मीहरूलाई संघीय संसद भवन नयाँबानेश्वरमा संक्षिप्त प्रतिक्रिया दिँदै प्रधानमन्त्रीले संसदको चालु अधिवेशन बढीभन्दा बढी विधेयक ल्याउने र पारित गर्ने कुरामा केन्द्रित हुने कुरा बताउनुभएको छ ।

संसदलाई ‘बिजनेस’ दिने जिम्मेवारी बोकेका हरेक प्रधानमन्त्रीले हरेक हिउँदे अधिवेशनको सुरुमा सबैभन्दा बढी भन्ने गरेको भनाइ यही हो । तर, यो संविधान लागू भएपछिका ६ वटा हिउँदे अधिवेशन तथा ‘कयनी र करनी’ का बीचमा ठूलो खाडल भएका हाम्रो नेतृत्व, जे भनिए पनि हुने तर भनेको कुरा कहिल्यै पूरा गर्नु नपर्ने संस्कार बोकेका हाम्रो सरकारले के यस्तापनि संविधानको मौलिक हक कार्यान्वयन गर्न आवश्यक विधेयक ल्याउला ? बढीभन्दा बढी भनेको कति होला ?

बढीभन्दा बढी विधेयकभित्र शिक्षा विधेयक पर्ला कि नपर्ला ? त्यसैजस्तो भने कस्तो ल्याउला ? के त्यसले संविधानले परिष्कृत्य गरेको निःशुल्क तथा अनिवार्य शिक्षा, समावेशीकरण र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रलाई सम्बोधन गर्ला ? के त्यस ऐनले संवैधानिक हकलाई कार्यान्वयन गर्ला ? के त्यसले ट्रेड युनियन अधिकार, गुणस्तरीय शिक्षा, यसअघि भएका शिक्षक आन्दोलन र सम्भौतालाई सम्बोधन गर्ला ? यस्ता थुप्रै अनुत्तरित सवालहरूमध्ये केही महत्वपूर्ण सवालहरूका बारेमा यो आलेख केन्द्रित रहेको छ ।

‘बढीभन्दा बढी’ विधेयकभित्र शिक्षा विधेयक पर्ला ?
आजभन्दा आधा शताब्दी अगाडि अर्थात् २०२८ साल भदौ २४ गते लालमोहर लागेको शिक्षा ऐन, २०२८ लाई विस्थापित गर्न २०८० साल भदौ २७ गते प्रतिनिधि सभामा विद्यालय शिक्षा विधेयक दर्ता भयो । समयावधिको हिसाबमा यो ५२ वर्ष ३ दिन हुन आउँछ । राजनीतिक व्यवस्थाकै हिसाबले पनि त्यतिबेला निर्देशनीय पञ्चायती व्यवस्था नामको सक्रिय राजतन्त्र थियो । संविधानका हिसाबमा राजा महेन्द्रबाट पञ्चायती व्यवस्थालाई वैधानिकता दिन घोषणा गरिएको नेपालको संविधान, २०१९ थियो । त्यो बेलदेखि यो बेलसम्म आउँदा बागमती, कर्णाली, कोशी र गण्डकी लगायत नेपालका नदीहरूमा पानी मात्रै बगेको छैन ।

राजनीतिक व्यवस्थाकै हिसाबमा २०४६ सालमा पञ्चायती व्यवस्था बग्यो । २०५२ सालदेखि ‘जनयुद्ध’को नाममा क्रान्तिकारी स्वतन्त्रताका लागि हजारौं नेपालीको रगत बग्यो । २०६२/६३ साल वैशाख ११ गते संवैधानिक राजतन्त्र बग्यो । २०६५ जेठ १५ गतेबाट २४७ वर्ष पुरानो राजतन्त्र बग्यो ।

संविधानका हिसाबमा नेपालको संविधान २०१९, नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ र नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ गरी तीन थान संविधान बगे । तर, यतिका व्यवस्था र अवस्थामा पनि राजा महेन्द्रले बनाएको शिक्षा ऐन बगेन । नवौं पटक संशोधनको टालो हालेर विद्यालयमा युग सुहाउँदो व्यावसायिक, रोजगारमूलक र गुणस्तरीय शिक्षाको प्रवचन दिइरह्यो र हामीले पढाइरह्यौं । ‘मान्छेको जीउमा बोकाको टाउको जोडिएको पौराणिक पात्र दश प्रजापति जस्तो’ पञ्चायती आत्मा बोकेको शिक्षा ऐनलाई समाजवाद उन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतान्त्रिक व्यवस्थामा समेत मानिरह्यौं ।

मौलिक हकलाई कार्यान्वयन गर्न तीन वर्षभित्र बनाइसक्नुपर्नेमा शिक्षा ऐन संविधान जारी भएको ८ वर्षसम्म पनि बनाएनौं । नयाँ शिक्षा ऐन हाम्रो प्रतिनिधिहरूको प्राथमिकतामा परेन । भन्नुको मतलब विद्यालय शिक्षा प्राथमिकतामा परेन । थुप्रै कानून बने तर, जनताको आधारभूत अधिकारसँग सरोकार राख्ने, समृद्धि र विकासको प्रमुख आधार मानिने शिक्षा समाजवाद ल्याउन हिंडेका हाम्रा सरकारहरूको प्राथमिकतामा परेन ।

नाम मात्रकै भए पनि संसदा विद्यालय शिक्षा विधेयक दर्ता भएको छ । संसदको शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि समितिले छलफल भइरहेको छ । शिक्षकका नेताहरूले दोश्रो जनआन्दोलनको फलको दिने गरी २०८० असोज ३ गतेदेखि सुरु भएको ऐतिहासिक आन्दोलनलाई रातारात सम्भौतामा टुंग्याउनुको कारण पनि आन्दोलन नियन्त्रणभन्दा बाहिर गएर लामो समयदेखि प्रतीक्षा गरिएको शिक्षा ऐन आउँदैन कि भन्ने डरले हो भनिएको छ ।

प्रधानमन्त्रीले पनि यो अधिवेशनबाट बढीभन्दा बढी विधेयकहरू पारित हुने भन्नुभएको छ । तर पनि प्रधानमन्त्रीले पास गर्ने भनेका बढीभन्दा बढी विधेयकहरूमा विद्यालय शिक्षा विधेयक पर्छ कि पर्दैन ? भन्ने सवाल जीवितै छ । किनभने यो विधेयक ‘लोकरीफाई’ का लागि प्रधानमन्त्रीले गरेको भाषण वा कमजोरी छाप शिक्षक नेताहरूले गरेको कुतर्ककै कारणले शिक्षा विधेयक यो अधिवेशनमा संसदको बिजनेस बन्ने सम्भावना देखिँदैन ।

एक त अरु पनि सत्ता स्वार्थमा लिप्त सरकारको प्राथमिकतामा शिक्षा सुधारको कानून पर्छ भन्ने आधार छैन । दोश्रो, प्रतिनिधि सभाका १५२ जना सांसदहरूले दर्ता गराएका १ हजार ७५७ वटा संशोधनका विषयहरू छलफल गरेर टुङ्गामा पुऱ्याउनु समितिका लागि फलामको च्यूरा नै हुनेछ । अहिलेसम्म पनि समितिले संशोधन प्रस्ताव दर्ता गर्ने १५२ जना सांसदहरूसँग छलफल सुरु गरेको छैन । यति धेरै सांसदसँग यतिका संशोधन प्रस्तावहरूका बारेमा कुन विधि र प्रक्रियाबाट, कहाँ छलफल गरेर टुङ्गामा पुऱ्याउने भन्ने विषयमा समिति आफैमा प्रष्ट भइसकेको अवस्था देखिँदैन ।

जस्ताको तस्तै संसदमा पठाइएर मात्रै नत्र समितिले हरेक संशोधन विवरणमा संशोधन प्रस्ताव दर्ता गर्ने हरेक माननीयसँग छलफल गरेर उनीहरूले उठाएका संशोधनका विषयहरू सम्बोधन गर्नुपर्नेछ । सबै विषयमा व्यवस्थित छलफलपछि सहमतिका साभामा मस्यौदा छलफलका लागि संसदमा पठाउनुपर्नेछ । जसका लागि अहिलेकै प्रक्रिया र गतिबाट काम अघि बढेमा हिउँदे अधिवेशनको त कुरै छाडौं बरै अधिवेशनमा पनि संसदको बिजनेस बन्ने सम्भावना छैन । तेस्रो, सरकार वा प्रधानमन्त्रीले चाहेर मात्रै यो देशमा कानून बनेको इतिहास छैन । विभिन्न स्वार्थ समूहको कारणले पनि यदि उनीहरूको स्वार्थ पूरा नहुने देखिएमा यो विधेयक संसदको बिजनेस बन्ने छैन ।

जस्तो कि संघीय निजामती सेवासँग सम्बन्धित विधेयक दर्ता भएको दुई वर्ष भइसक्यो पनि संसदको बिजनेस बनेको छैन । यसरी हेर्दा विद्यालय शिक्षा विधेयक यस्तापिको हिउँदे अधिवेशनको त कुरै छाडौं बरै अधिवेशनमा आएछ भने पनि ठूलो उपलब्धि हुनेछ ।

मौलिक हक कार्यान्वयनको सवाल
विद्यालय शिक्षा ऐनको आवश्यकता परेको नै संविधानले मौलिक हकमा व्यवस्था गरेको शिक्षा सम्बन्धी हकको कार्यान्वयनका लागि हो । संविधानको धारा ३१ मा रहेको शिक्षा सम्बन्धी हकमा ‘प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा विद्यालय तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क पाउने हक’ हुने प्रावधान राखिएको छ । संविधानको यो प्रावधानले माध्यमिक शिक्षासम्मको दायित्व प्रष्ट रूपमा राज्यको हुने भनेको छ ।

विद्यालय शिक्षा भनेको कक्षा १२ सम्मको शिक्षा हो । अब बन्ने शिक्षा ऐनले प्रत्येक नागरिकले कक्षा १२ सम्मको शिक्षा एक रूपैयाँ पनि नतिरेर निःशुल्क पाउने कुराको सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ । त्यसो गर्न नसकेमा यो ऐनको औचित्य हुनेछैन । माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा प्राप्त गर्न शुल्कका नाममा एक रूपैयाँ मात्रै नागरिकबाट लिनु परेमा त्यस्तो व्यवस्था संविधानसँग बाझिँदैन ।

शिक्षा आफैमा निःशुल्क हुँदै हुँदैन कसै न कसैले त लगाती गर्नु पर्छ । संविधानले विद्यालय तहको शिक्षामा निजी क्षेत्रको लगानीको परिष्कृत्य गरेको छैन । त्यसो हो भने सरकारले विद्यालय तहसम्मको शिक्षाको सम्पूर्ण दायित्व वहन गर्ने स्रोत के हो ? अहिलेसम्म कम्पनी ऐन अन्तर्गत दर्ता भएर सञ्चालनमा रहेका निजी विद्यालयहरूको लगानी के हुन्छ ? सामुदायिक विद्यालयलाई आवश्यक स्रोत, साधन र जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न नसकिरहेको राज्यले निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित विद्यालयका लाखा विचार्यौं, लाखा जनशक्ति र ठूलो लगानीको जिम्मा लिई सक्छ ?

अब आउने विद्यालय शिक्षा ऐनले सम्बोधन गर्नु पर्ने पहिलो सवाल यही हो । तर, छलफलमा रहेको विद्यालय शिक्षा विधेयकमा संविधानको यो व्यवस्था पूरै बेवास्ता गरिएको छ । विधेयकमा नभएको कुरा केवल संशोधन मार्फत ऐनमा आउला त ?

गुणस्तरीय शिक्षाको सवाल
अब आउने ऐनले सम्बोधन गर्नु पर्ने भनेको गुणस्तरीय शिक्षाको सवाल हो । नेपालमा भएको साधन-स्रोत उपयोग नभएर पूरै खेर गइरहेको छ । विदेश पलायन हुने युवाहरूको संख्या एक करोडको हाराहारीमा पुगेको बताइन्छ । यो संख्या दिनहुँ तीव्र गतिले बढिरहेको छ । यो लाममा नपढेका भन्दा पढेकाहरूको संख्या बढी छ । यही अवस्था कथम रहेमा केही वर्षभित्रै नेपाल वृद्धाश्रम र बाल-आश्रम बन्ने निश्चित छ ।

यसो हुनुमा हाम्रो शिक्षा प्रणाली जिम्मेवार छ कि छैन ? हामीले प्राप्त गरिरहेको शिक्षा गुणस्तरीय हो कि होइन ? नेपालका वर्तमान सन्दर्भमा गुणस्तरीय शिक्षाका माध्यमहरू के के हुन् ? त्यो गुणस्तरीय शिक्षाका लागि आवश्यक पाठ्यक्रम, शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप, मूल्यांकन प्रणाली के हुन सक्छन् ? यी सबै कुराको छिन्डोफानो अब बन्ने शिक्षा ऐनले गर्नुपर्छ ।

तर, विधेयकले त्यो तहको ल्याक्ट राखेको देखिँदैन । गुणस्तरीय शिक्षाको सवालमा

यो विधेयकको दायरा शिक्षा ऐन २०२८ को प्रतिलिपि भन्दा बढी देखिँदैन । विधेयक जग हो भने ऐन घर । यति साँघुरो जगमा कति फरकिले घर बना ? विधेयकमा भएको व्यवस्था भन्दा बढी ऐनमा आउला त ?

विद्यालय शिक्षामा कार्यरत जनशक्ति व्यवस्थापनको सवाल

विद्यालयमा काम गर्ने जनशक्ति र सरकारको अन्य सेवामा कार्यरत जनशक्ति बीचको पक्षपात त छँदैछ । विद्यालय शिक्षामै कार्यरत जनशक्तिका बीचमा पनि ठूलो समस्या छ । सामुदायिक विद्यालयमा मात्रै ५० हजारको हाराहारीमा जनशक्तिको अभाव भएको सरकारकै अध्ययनले देखाएको छ । कार्यरत जनशक्तिमा १७ थरी शिक्षक तथा कर्मचारीहरू छन् । सबैथरी शिक्षक तथा कर्मचारीका वेग्ला-वेग्ला समस्या छन् । स्थायी, अस्थायी, राहत, बाल विकास, उमर, करार लगायत सबै शिक्षकका समस्या आ-आफ्नै छन् । कतिपय सन्दर्भमा त एकथरी शिक्षकका माग पूरा गर्दा अर्कोथरी शिक्षकलाई अन्याय हुन्छ ।

सबै थरीका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको बीचमा सेवा, सुविधा, पेशागत सुरक्षा लगायत तमाम विषयमा ठूलो भिन्नता छ । निजी विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीका समस्या छुट्टै छन् । अब आउने विद्यालय शिक्षा ऐनले विद्यालय तहमा एकै प्रकारको जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न सक्नुपर्छ । विद्यालय तहमा आवश्यक दरबन्दीको सिर्जना गर्न सक्नुपर्छ । सरकारीका अन्य सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूसँग भएको विभेद हटाउन सक्नुपर्छ । त्यति मात्रै होइन निजी विद्यालयमा कार्यरत लाखाको संख्यामा रहेको जनशक्तिलाई समेत यो ऐनले सम्बोधन गर्न सक्नुपर्छ । त्यसो भयो भने मात्रै ऐनले सार्थकता पाउनेछ । तर, विधेयकको व्यवस्था, राज्यको सोच, शैली र दृष्टिकोण अध्ययन गर्दा जनशक्ति व्यवस्थापनको त्यो तहका आधार हद भेटिँदैन ।

संघीय संरचनाका तीन तहमा विद्यालय शिक्षा अधिकारको सवाल

नेपालको संविधानले समग्र शिक्षालाई तीन तहमा विभाजन गरेको छ । अनुसूची ५ मा रहेको संघको एकल अधिकार सूचीमा केन्द्रीय विश्वविद्यालय, केन्द्रीयस्तरका प्रज्ञा-प्रतिष्ठान, विश्वविद्यालय मापदण्ड र नियमन, केन्द्रीय पुस्तकालय राखेको छ । अनुसूची ६ मा रहेको प्रदेश विश्वविद्यालय, उच्च शिक्षा, पुस्तकालय, संग्रहालयको अधिकार प्रदेश तहको एकल अधिकार भनेर राखेको छ भने, अनुसूची ८ मा रहेको स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीमा आधारभूत र माध्यमिक शिक्षालाई राखेको छ । अनुसूची ९ मा ती नै तहले प्रयोग गर्न पाउने साभामा अधिकार सूचीको क्रमसंख्या २ मा शिक्षा, खेलकुद र पत्रपत्रिका समावेश गरेको छ ।

संघीय तहको अधिकारका सबै विषय अब बन्ने ऐनले स्पष्ट पार्नुपर्छ । विधेयक हेर्दा यो विषयमा पर्याप्त अलमलमा मात्रै होइन शिक्षकको हकमा पूर्वाग्रही पनि देखिँदछ । जस्तो विधेयकले ‘वर्तमान संवैधानिक प्रावधान अनुसार आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा स्थानीय तहको क्षेत्राधिकार विधा रहेको र नयाँ कानून बनाएर मात्र उक्त संवैधानिक व्यवस्था प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न सकिने’ कुरा प्रस्तावनामै राखेको छ र शिक्षकलाई नियन्त्रण गर्ने, सहवा, अवकाश जस्ता विषय स्थानीय तहकै अधिकारमा राखेको देखिँदैन ।

तर सँगसँगै पूर्ण अधिकार संघमै भएको जस्तो गरी पूर्ण ऐन संघले नै बनाउन खोज्छ । जसको विरोधमा गाउँपालिका र नगरपालिका महासंघले विद्यालय तहको शिक्षासँग सम्बन्धित ऐन आफ्नो भएको दावी गर्नुपर्छ । त्यसो हो भने संघीय तहले मापदण्ड मात्रै बनाउने र यस्तो प्रकारको ऐन त स्थानीय तहले नै बनाउने होला । अनि सबै जिल्लामा जिल्ला शिक्षा कार्यालय ब्यूँताएर अनावश्यक बोझ किन थप्नु पर्‍यो ? ऐन बनाउनुभन्दा पहिला अधिकार प्रयोगको यो विषयमा विधेयक प्रष्ट हुनुपर्छ । तर, विधेयकमा अधिकारका बारेमा यो तहको स्पष्टता देखिँदैन ।

शिक्षक आन्दोलन र सम्भौता पालनाको सवाल

२०७२ सालपछि शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको साभामा शिक्षा विधेयकमा शिक्षक महासंघको नेतृत्वमा पेशागत हकहित तथा शिक्षाको सुधारका लागि पटक-पटक आन्दोलन गरेको छ । तीमध्ये २०७५ साल फागुन ९ गते शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र नेपाल शिक्षक महासंघ बीच ३१ बुँदे सहमति भयो । त्यसपछि २०७८ साल फागुन ९ गते शिक्षक महासंघसँग ५१ बुँदे सहमति भएको छ ।

पछिल्लो पटक २०८० साल असोजमा भएको ऐतिहासिक आन्दोलनका बेला असोज ५ र १२ गते भएको सम्भौताहरे महत्वपूर्ण छन् । मस्यौदा निर्माणको क्रममा पक्षीकरणको माध्यमबाट आफूना माग मुद्दाहरू विधेयकमा समावेश हुन्छन् भन्ने विश्वास गरेर आम शिक्षकको आन्दोलनको मागलाई बेवास्ता गरिरहेको नेतृत्व त्यतिबेला भत्कियो जतिबेला सरकारले शिक्षकले उठाएका कसै पनि माग-मुद्दाहरू समावेश नगरेर विधेयक संस्था दर्ता भयो । त्यसपछि असोज ३ गतेबाट अस्थायी प्रकृतिका शिक्षकहरूको स्थायित्व, विद्यालय कर्मचारीको विषय, बालकक्षा शिक्षकको सवाल, शिक्षक बढुवा, ग्रेड र तलब विभेद मिलाउन, विद्यालय प्रशाखात्मक निर्यात लगायत १८ बुँदे माग राखेर काठमाडौँकेन्द्रित सडक आन्दोलनमा ओर्लियो । शिक्षक तथा कर्मचारीको अभूतपूर्व

सहभागिता रहेको त्यो आन्दोलनलाई रोक्न सरकारले असोज ५ गते ७ बुँदे सम्भौता गऱ्यो । यो सहमतिप्रति असहमति जनाउँदै आन्दोलनलाई निरन्तरता दिएको राहत तथा विद्यालय कर्मचारीसँग सरकारले फेरि १२ गते ५ बुँदामा अर्को सम्भौता गरेको छ । के अब बन्ने ऐनले शिक्षकसँग अहिलेसम्म सम्भौता मार्फत सरकारले गरेको प्रतिबद्धताहरूलाई सम्बोधन गर्न सक्छ त ? सम्भौता गर्ने तर पूरा नगर्ने प्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिएर ऐनले सम्भौतामा भएका कुराहरू समेट्न सकेन भने असोज ५ गते भएको सम्भौताप्रति तीव्र असन्तुष्टि जनाएर नेतृत्वले गरिरहेको ‘पक्षीकरणलाई चौसीभैलो’ को संज्ञा दिइरहेको शिक्षक तथा कर्मचारीलाई फेरि नयाँ शिराबाट आन्दोलित पार्नेछ । यतिका वर्षपछि आएको शिक्षा ऐन पारितमा एकै दिनबाट शिक्षक आन्दोलनको चपेटामा पर्नेछ । त्यो आन्दोलन अहिलेसम्म भएका सबै शिक्षक आन्दोलनभन्दा सरकारका लागि महँगो पर्नेछ ।

आवश्यकता संशोधन कि पुनःलेखन ?

हामी लोकतान्त्रिक मात्रै होइन, समावेशी, संघीय लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा छौं । लोकतन्त्र भनेको विधि र उद्देश्य दुवै हो । यसको अर्थ सही विधिको माध्यमबाट जनपक्षीय उपलब्धि हासिल गर्ने व्यवस्था हो । लोकतन्त्रमा कुनै पनि गतिविधिको समर्थन वा विरोध पनि सहभागितामूलक वा लोकतान्त्रिक विधि अपनाएको छ कि छैन र त्यसबाट आम जनताको हित भयो कि भएन वा हुन्छ कि हुँदैन भनेर गरिनुपर्छ ।

संघीय संसद सचिवालयमा दर्ता भएर शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सूचनाप्रविधि समितिलेमा छलफलमा रहेको ‘विद्यालय शिक्षा सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक’ लाई पनि लोकतान्त्रिक विधि र त्यसमा निहित उद्देश्यका आधारमा मूल्याङ्कन गरिनुपर्छ । विधेयक निर्माणको प्रक्रियालाई हेर्दा ‘समावेशी लोकतन्त्रमा अपनाइएको असमावेशी र अलोकतान्त्रिक प्रक्रिया’ का रूपमा व्याख्या गर्न सकिन्छ । लोकतन्त्रमा निर्णय प्रक्रियामा सरोकारवालाको सहभागिता आधारभूत शर्त हो । यो सरोकारवालाको सक्रिय सहभागिता विना स्वेच्छाचारी तरिकाले गरिएको काम प्रति न अपनत्व हुन्छ, न मान्नुपर्छ भन्ने जरुरी हुन्छ ।

श्री ३ पञ्चशमशेरले गोर्खाबाट नेपाल सरकार वैधानिक कानून २००७ ले जस्तो वा सरकारलाई मन परेका केही विवरणले तयार पारेका अन्तरिम शासन विधान २००७ राजा त्रिभुवनले घोषणा गरेको जस्तो अनि राजा महेन्द्रले आफ्नो निर्देशनीयतालाई लागू गर्न घोषणा गरेको नेपालको संविधान २०१९ जस्तै यो विधेयक निर्माणको प्रक्रियामा सरोकारवालाहरूसँग न छलफल गरियो, न बहस गरियो, न सहभागी राइयो । समाजवाद उन्मुख व्यवस्था र निःशुल्क तथा अनिवार्य शिक्षाको मर्म, भावना अनुरूप सबै सरोकारवालाहरूसँग एक पटक होइन पटक-पटक छलफल गर्नुपर्नेमा स्वेच्छाचारी र अलोकतान्त्रिक प्रक्रियाबाट तयार भएको मस्यौदाबाट न गतिलो एन आउँछ न सरोकारवालाहरूले अपनत्व महसुस गर्छन् । लोकतन्त्रमा कसैलेकसैलाई अर्थात् कुनै सवालमा प्रक्रिया अलोकतान्त्रिक भए पनि निश्चित वा उद्देश्य सही छ भने स्वीकार्न सकिने मान्यता पनि छ ।

यो विधेयकले समावेशी गरेका कुनै पनि विषय नेपालको सार्वजनिक शिक्षाको सुधार र शिक्षक तथा कर्मचारीको पेशागत हकहितको पक्षमा छैनन् भन्ने कुरा एकपटक मस्यौदा पढ्ने वित्तिकै कुनै पनि व्यक्तिले यो विधेयकको मनसाय सजिलै बुझ्न सक्छ । सरकार कुन वर्गको पक्षपोषण गर्न चाहन्छ ? शिक्षक र सार्वजनिक शिक्षालाई हेर्ने दृष्टिकोण के हो ? उक्त उक्त जनशक्तिलाई शिक्षण पेशाबाट कसरी विकर्षण गर्न सकिन्छ ? युवा जनशक्तिलाई कसरी विदेश पलायन गर्न सकिन्छ ? नेपालको संविधान, शिक्षा नीति २०७६ का उद्देश्यलाई कसरी ध्वस्त पार्न सकिन्छ ? भन्ने विषयमा मस्यौदाकारको ध्यान केन्द्रित भएको देखिँदछ । सरोकारवालाहरूले अपनत्व महसुस गर्न नसके, ‘प्रोसेस र स्पिरिट’ दुवै लोकतान्त्रिक नभएको ऐन अहिलेको आवश्यकता होइन । त्यसैले यो विधेयक पुनःलेखन हुनुपर्छ भन्ने अभिमत सशक्त रूपमा उठेको छ ।

निष्कर्ष : विधेयक निर्माणको प्रक्रियामा समावेशी लोकतन्त्रको मान्यतालाई बेवास्ता गरिएकोले सबै सरोकारवालाहरूले अपनत्व महसुस गर्न नसकेमा नै सम्भावना न्यून छ । विद्यालय शिक्षा सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्थाको मनोमानी व्याख्या गरिएको छ । विद्यालय शिक्षाको सम्पूर्ण अधिकार स्थानीय तहको हो भन्ने कुरा मानेको भए पनि कतिनै किन ऐन बनाउन खोजेको त ? जिल्ला शिक्षा कार्यालय ब्यूँताउन खोज्नुको कारण के हो ?

यो विधेयक जस्ताको जस्तै पारित भएको खण्डमा एउटा वडाअध्यक्षले आफूलाई भोट नहालेको निहुँमा शिक्षकलाई जागिरबाट हटाउन सक्छ । आस्थाका आधारमा पेशाबाट हात धुनुपर्ने अवस्था आउन सक्छ । किनकि, आस्था र विचार नभएको कुनै पनि नागरिक हुनसक्दैन । स्थानीय तहमा हरेकको आस्था हरेकलाई थाहा हुन्छ । नेपालको सैनिकी संहिताले नै बहुविवाहलाई अपराधको रूपमा परिभाषित गर्दै सजायको व्यवस्था गरिसकेको अवस्थामा विधेयकको दफा ७९ मा शिक्षकले बहुविवाह गर्न नहुने प्रावधान राखेको छ ।

(सामा. अमल/इनसबर)

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

मकवानपुर प्रहरी	एम्बुलेन्स सेवा
प्रहरी कन्ट्रोल: १००	नेपाल रेडक्रस: ५२०७११, ९८५५०२८९२४
जिल्ला ट्राफिक: ५२०५९९	हेटौडा अस्पताल: ५२०३०५
वडा प्रहरी: ५२०२९९	परिवार नियोजन संघ: ५२०७५५, ९८५१०४५०
पशुपतिनगर इलाका: ५२०५९८	मनहरी रेडक्रस: ९८५५१०५८२९
पाल्पु इलाका: ६२०४७७	छतिवन रेडक्रस: ९८५१६२२३११
मनहरी इलाका: ९८५५०९०१६१	भीमफेदी रेडक्रस: ६२०६९९
इलाका फापरबारी: ६२१९८०	बज्रबाराही रेडक्रस: ९८५४३०२९८४
इलाका भीमफेदी: ६९१४६२	सहकारी अस्पताल: ०५७-५२४८७, ९८५६९१९१४
इलाका टिमान: ९८५४२९९३८१	बसमाडी एम्बुलेन्स: ९८५४२९६४७९
चौकीटोल चौकी: ९७४२५५५०१	बारुण यन्त्र: १०१
चौखला चौकी: ६२०००	बाल हेल्पलाइन नेपाल: १०९९
चौघडा चौकी: ९८४४०५४६०४	माइती नेपाल: ५२१०५०
नेवारपानी चौकी: ९७५५०००२९९	अपाङ्ग बाल अस्पताल: ९८५४२९६४५४
फाखेल चौकी: ९८५४०३१३९८	आर्काजिक हितको लागि: राजाकुरा राष्ट्रिय दैनिक
पदमपोखरी चौकी: ९८४५०९७०८९	

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०८० फागुन ९ गते बुधवार २१ फेब्रुअरी २०२४ । द्वादशी, माघ शुक्लपक्ष ।
सिल्लाध्व ११४४ ने.सं. । सूर्योदय ६:३९, सूर्यास्त ५:५८ । विश्व मातृभाषा दिवस ।

आजको राशिफल

मेघ : मन चञ्चल हुनेछ	तुला : प्रेममा विवाद आउनसक्नेछ
वृष : मान-सम्मान बढ्नेछ	वृश्चिक : बोलिमा नियन्त्रण गर्नुपर्नेछ
मिथुन : धन लाभ हुनेछ	धनु : हाँसखेलमा दिन जानेछ
कर्कट : व्यापार-व्यवसायमा उन्नति हुनेछ	मकर : मनमा धेरै कुरा खेल्ने छन्
सिंह : नवोली बस्दा राम्रो हुनेछ	कुम्भ : रमाइलो यात्राको योग परेको छ
कन्या : मन प्रसन्न रहनेछ	मीन : नचिताएको काम सम्पन्न हुनेछ

रेशम चौधरीबारे छलफलमा निर्वाचन आयोग

काठमाडौं/रेशम चौधरी राजनीतिक दलको सदस्य हुन योग्य रहेको वा नरहेको भन्ने विषय निर्वाचन आयोगमा पुगेको छ । अदालतबाट हत्या मुद्दामा दोषी ठहर भई कैद भुक्तान गरिरहेका बेला रेशम चौधरीले गत जेठ १५ गते गणतन्त्र दिवसको अवसरमा राष्ट्रपतिबाट माफी पाएका थिए ।

हत्या मुद्दामा दोषी ठहर व्यक्ति राजनीतिक दलको सदस्य वा पदाधिकारी रहन नमिल्ने कानुनी व्यवस्था छ । तर राष्ट्रपतिबाट माफी पाएका व्यक्तिको हकमा कानुनी हैसियत के हुन्छ भन्ने विषयमा सार्वजनिक रूपमा समेत चासो प्रकट भइरहेका बेला आयोग यही विषय माथिको छलफलमा जुटेको हो ।

जेठबाट छुटेपछि राजनीतिक सक्रियता बढाएका चौधरीले आफ्नै सक्रियतामा खुलेको नागरिक उन्मुक्ति पार्टी (नाउपा) को २७ पुसमा कैलालीमा महाधिवेशन गरेर आफै अध्यक्ष निर्वाचित भए । महाधिवेशनबाट अध्यक्षमा चौधरी सहितका पदाधिकारी चयन भए अनुसार दलको अभिलेख अद्यावधिक गरिदिनाका लागि नाउपाले गत २९ माघमा निर्वाचन आयोगमा निवेदन दिएको छ ।

चौधरी नाउपाको अध्यक्ष भएको औपचारिक जानकारी पाएपछि आयोगका अधिकारीहरूले नाउपाका पदाधिकारीहरूमा सरकारी सुभाव लिएका छन् । उक्त दलको अभिलेख अद्यावधिक गर्नुअघि सर कारको बुझाइ मागिएको हो ।

आयोगमा रेशम चौधरी विरुद्ध दुई वटा उजुरी पनि परेको छ । उजुरीमा 'हत्या अभियोगमा अदालतबाट दोषी ठहर भएको व्यक्ति कुनै पनि राजनीतिक दलको सदस्य वा पदाधिकारी बन्न नपाउने' जिकिर गरिएको छ । निर्वाचन आयोगका प्रवक्ता शालिग्राम शर्मा पौडेलले चौधरीको कानुनी हैसियतमाथि

नैतिक पतन देखिने फौजदारी कसुरमा सजाय नपाएको हुनुपर्छ ।

रेशम चौधरीको हकमा यो व्यवस्था आकर्षित हुने वा नहुनेबारे अब निर्वाचन आयोगले पदाधिकारी हेरफेरको सम्बन्धमा आयोगले जाँचबुझ गर्न सक्ने व्यवस्था राजनीतिक दल सम्बन्धी नियमावलीको नियम २५ मा छ ।

“आयोगले त्यस्तो परिवर्तन, संशोधन वा हेरफेर संविधान, ऐन, यस नियमावली तथा दलको विधान बमोजिम भए नभएको र सो सम्बन्धमा आधिकारिक निर्णय भए नभएको सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ”, नियमावलीको नियम २५ (२) मा भनिएको छ ।

जाँचबुझ गर्दा परिवर्तन, संशोधन वा पदाधिकारीको हेरफेर गर्न नमिल्ने निष्कर्षमा आयोग पुगेको खण्डमा नाउपाको अभिलेख अद्यावधिक हुने छैन । यस्तो अवस्थामा आयोगले अभिलेख अद्यावधिक हुन नसक्ने कारण खुलाई सुधारसहितको विवरण पेश गर्न थप सात दिनको समय दिनुपर्ने हुन्छ ।

पुनः प्राप्त विवरणमा आयोग त्यसमा सन्तुष्ट भए अभिलेख अद्यावधिक हुन्छ । आयोग सन्तुष्ट

सम्पन्न प्रदेश सभा र प्रतिनिधि सभाको चुनाव लडेको थियो । उक्त चुनावपछि नाउपा ४ सिट सहित संघीय संसदमा छ । नाउपाको रजिस्ट्रार श्रेष्ठ भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारणमन्त्री छन् ।

नाउपाका मधेश प्रदेशमा एक, लुम्बिनी प्रदेशमा चार र सुदूर पश्चिम प्रदेशमा सात जना प्रदेश सभा सदस्य छन् । रेशम चौधरी आफै पनि प्रतिनिधि सभा सदस्यका उम्मेदवार थिए । तर, हत्या अभियोगमा जेल बसिरहेको व्यक्ति भन्दै निर्वाचन आयोगले उनको उम्मेदवारी खारेज गरिदियो ।

रेशम चौधरी उम्मेदवार रहेको क्षेत्रमा उनकै बुवा लालवीर चौधरी स्वतन्त्र उम्मेदवार थिए । लालवीर चुनाव जितेर प्रतिनिधि सभामा छन् र उनले नागरिक उन्मुक्ति पार्टी रजिस्ट्रारका छन् ।

२०७४ सालको प्रतिनिधि सभा निर्वाचनमा भने रेशम चौधरी कैलाली कैलाली क्षेत्र नम्बर १ बाट निर्वाचित भएका थिए । जेलमा रहेका कारण उनले अर्थ सासदहस्तग्री शपथ लिन पाएनन् । तर, पछि निर्वाचन सम्पन्न भएको १३ महिना पछि चौधरीले पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गरेका थिए ।

तत्कालीन सभामुख कृष्णबहादुर महारले चौधरीलाई १९ पुस २०७४ मा सिंहदरबारमा पद तथा गोपनीयताको शपथ खुवाएका थिए । त्यसबेला डिल्लीबजारस्थित सदर खोरमा थुनामा रहेका चौधरीलाई सिंहदरबार ल्याएर शपथ गराई, सांसदको लोभसहित पुनः कारागार पठाइएको थियो ।

८ वर्ष जेल बसिसकेका चौधरीलाई गत जेठ १५ गते गणतन्त्र दिवसको अवसरमा राष्ट्रपतिले माफी दिएपछि जेलमुक्त भएका हुन् । जेलमुक्त भएपछि रेशम चौधरी राजनीतिमा सक्रिय भएका हुन् ।

(स्रोत: अनलाइनखबर)

दयाहाड र आँचल स्टार 'डिग्री माइला' टिजर रिलिज

काठमाडौं/रामबाबु गुरुङ निर्देशित फिल्म 'डिग्री माइला'को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । साढे ३ मिनेट लम्बाईको टिजरलाई तीन खण्डमा बाँडिएको छ । पहिलो खण्डमा डिग्री पास गरेका दयाहाड राईसँग स्थानीय शिक्षकहरूले गरेको प्रश्नोत्तरलाई कमेडी शैलीमा प्रस्तुत गरिएको छ भने दोस्रो खण्डमा गीतको सानो अंश छ, जहाँ अभिनेत्री आँचल शर्मासँग दयाहाड रोमान्टिक अवतारमा चित्रित छन् ।

टिजरको तेस्रो खण्ड अर्थात् क्लाइमैक्समा बाउ-छोरा बीचको गन्धनमन्थन छ । उक्त दृश्यमा दयाहाडले आफूलाई चौधरी रूपबाट ४ लाख पारिश्रमिकसहित जागिरको प्रस्ताव आउँदा पनि काम नगरेको तथ्य बाबु माओत्से गुरुङलाई सुनाएका छन्, जुन निकै रोचक छ । टिजरले फिल्मको कथा गाउँमा केन्द्रित रहेको बुझाउँछ । यो फिल्म २०८१ को नयाँ वर्ष अर्थात् वैशाख १ गते प्रदर्शन हुनेछ ।

फिल्ममा प्रकाश धिमिरे, विजय बराल, बुद्धि तामाङ, कमलमणी नेपाल, सोमनाथ खनाल, लोकेन्द्र लेखक, अनिल सुब्बा, पशुपति राई, हिउँवाला गौतम, शेखर चापागाई लगायतको पनि अभिनय छ । विशाल गुरुङ, मणिपाराम पोखरेल, मधु मिराज र सुष्मा गुरुङ निर्माता रहेको फिल्मको कार्यकारी निर्मातामा सिमोन कृष्ण छन् । फिल्मलाई शिवराम श्रेष्ठ र रिले एच. शेनले छायांकन गरेका हुन् ।

नाटकमा आधारित भएर बनेको फिल्म हो, 'डिग्री माइला' । २०६९ र २०७१ सालमा गरी दुईपटक मण्डला थिएटरमा 'डिग्री माइला' नाटक मञ्चन भएको थियो । अत्यन्त सफल मानिएको यो नाटकलाई दयाहाड राईले निर्देशन गरेका थिए भने सायद अशोकको लेखन थियो । नाटकले शैक्षिक बेरोजगारीले युवाहरूमा ल्याएको चरम निराशालाई उठाएको थियो । फिल्मको कथा पनि यही हो ।

बर्लिन फेस्टिभलमा छानिएको मीनको 'शाम्बाला' ट्रेलर रिलिज

काठमाडौं/कालो पोथी निर्देशक मीन बहादुर भामको दोस्रो फिचर फिल्म 'शाम्बाला' यही शुरुवात विश्वकै प्रख्यात बर्लिन फिल्म फेस्टिभलमा प्रिमियर हुँदैछ । यसका लागि निर्देशक भामसहितको टिम बर्लिन पुगेको छ । फिल्म प्रिमियरको पूर्वसन्ध्यामा अंग्रेजी सबटाइटलमा ट्रेलर सार्वजनिक गरिएको छ । २ मिनेट हाराहारीको ट्रेलरमा बहुपति प्रथासँग जोडेर पेमा पात्रको माध्यमबाट कथा भनिएको छ ।

पेमा (थिन्ले ल्हामो)को एउटै घरका तीन दाजु-भाईसँग विवाह हुन्छ । र, उनीहरूमध्ये एक श्रीमान व्यापारका लागि ल्हासा जाँच्नु तर फर्कदैनन् । यसपछि उसको छोरीजमा गर्भवती पेमाले गर्ने यात्रालाई ट्रेलरमा देखाइएको छ । ट्रेलरमा टिबेटियन भाषाको बढी प्रयोग छ । नेपाली भाषा एक दृश्यमा मात्र सुन्न पाइन्छ । काम, सोमम तोपेन लगायतका कलाकारहरू पनि

ट्रेलरमा अटेका छन् । 'शाम्बाला'को ट्रेलर बर्लिन फिल्म फेस्टिभलका लागि तयार पारिएको हो । बर्लिनको प्रमुख प्रतिस्पर्धी अर्थात् अन्तर्राष्ट्रिय विधातर्फ यो फिल्म छानिएको छ, जसमा विश्वका अरु १९ वटा फिल्म प्रतिस्पर्धामा छन् । बर्लिनको यो विधाका छनोट हुने 'शाम्बाला' पहिलो नेपाली फिचर फिल्म हो । १४ करोडको बजेटमा निर्माण भएको फिल्मले निर्माणअघि धेरै अन्तर्राष्ट्रिय

निर्देशक भाम र 'लोरी' निर्देशक अविनाश विक्रम शाहको संयुक्त लेखन रहेको फिल्म डोपाको ४२ सयदेखि ६ हजारको उचाईमा खिचिएको हो । नेपालसँगै फ्रान्स, नर्वे, हङकङ, टर्की, ताइवान, अमेरिका र कतारसँगको सहकार्यमा निर्माण भएको फिल्मको पहिला 'निसो वर्ष' शीर्षक थियो । ६ वर्षका ४४ वटा झुम्ट लेखिसकेपछि निर्देशक भामले फिल्मको नाम 'शाम्बाला' राखेका हुन् ।

'गोर्खा वारियर'को दोस्रो ट्रेलरमा गोर्खा सैनिक र परिवारको कथा

काठमाडौं/जंगल वारमा आधारित पहिलो नेपाली फिल्म 'गोर्खा वारियर'को दोस्रो ट्रेलर सार्वजनिक गरिएको छ । २ मिनेट लम्बाईको ट्रेलरमा गोर्खा सैनिकले युद्धमा देखाएको बहादुरी, लडाईंको क्रममा भोगनुपर्ने दुःख, सैनिकको पारिवारिक अवस्था, ७०/८० वर्ष अगाडिको नेपाली साम्राज्यलाई प्रस्तुत गरिएको छ । ट्रेलरमा प्रेम र कमेडी पनि मिश्रित छ । समयमा फिल्मको दोस्रो ट्रेलर सशक्त देखिन्छ ।

सन् १९४९ मा 'मलाया इमरजेन्सी' जंगल वारमा नेपाली गोर्खा सैनिकले देखाएको बहादुरीको कथामा आधारित भएर निर्माण भएको फिल्मका निर्देशक मिलन चाम्स हुन् । यही फागुन ११ गतेबाट प्रदर्शनमा आउन लागेको फिल्ममा विजय लामा, रिता चाम्स, रियर राई, रेविका गुरुङ, शिशिर वाङ्गेल,

कविता आले, सुरज तमु, विरपु गोले, त्रिचु राई, दिग्गज खत्री लगायतको मुख्य भूमिका छ । निर्देशक चाम्स र गिरिराज धिमिरेको संयुक्त लेखन रहेको फिल्मको निर्मातामा सुमन राई र सुस्मिता वाइवा छन् भने प्रशान्त थापा र राजेन्द्र धिमिरे

कार्यकारी निर्माता हुन् । सुरेश राई सह-निर्माता छन् । फिल्ममा सुदीप बरालको छायांकन, हिमाल केसीको ड्रन्ड निर्देशन र मिलन श्रेष्ठको सम्पादन छ । गत भदौमा लण्डनस्थित 'आइम्याक्स सिनेवर्ल्ड'मा फिल्मको प्रिमियर गरिएको थियो ।

खराब फिल्डले गुमेको एसिया कप अवसर

काठमाडौं/पुरुष टोली होस् वा महिला । एसिया कप खेल्न पाउनु नेपाल जस्ता एसोसिएट टोलीका लागि एउटा ठूलो अवसर हो । गत वर्ष पहिलो पटक एसिया कप खेल्ने पुरुष टोलीले विश्व क्रिकेटका दुई पावर हाउस भारत र पाकिस्तानसँग खेल्ने अवसर पाएको थियो । यस पटक नेपाली महिला टोलीलाई भारत, पाकिस्तानसँगै बंगलादेश र श्रीलंकासँग खेल्ने गोल्डेन चान्स थियो ।

पछिल्लो समय एकपछि अर्को खराब प्रदर्शन गरेको महिला टोली यसपटक एसोसिएट टोलीमा प्रिमियर कपमा राम्रो प्रदर्शन गरेका थिए । हङकङ र भुटानलाई ८-८ विकेट तथा माल्दिभ्सलाई २१४ रनले हराउँदै नेपाल समूह डी बाट समूह विजेताको रूपमा क्वाटर फाइनलमा पुग्यो । क्वाटर फाइनलमा कुवेतलाई हराएपछि नेपाल सेमिफाइनलमा मलेसियासँग परेको थियो ।

तुलनात्मक रूपमा थाइल्यान्ड र यूएई भन्दा मलेसिया सहज टोली थियो । मलेसियालाई हराउँदै २०१६ पछि एसिया कप खेल्ने महिला टोलीलाई राम्रो अवसर थियो । सेमिफाइनल अघि नेपाल र मलेसियाबीच महिला टी-२० आईमा कुल १० खेल भएका थिए । जसमा नेपाल ७ खेलमा जित र ३ खेलमा पराजित भएको थियो ।

बायोम्यास ओभरमा टस जितेर पहिला ब्याटिङ रोजेको नेपालले २० ओभरमा ६ विकेट गुमाउँदै ११५ रन बनाएको थियो । सुल्वात त्यति राम्रो नभए पनि डली भइ १४ बलमा २५ र रविना क्षेत्रीको १८ बलमा २० रनको इनिङले नेपालले प्रतिस्पर्धात्मक योगफल तयार पारेको थियो । नेपालको बलिङ आक्रमणले सहजै रक्षा गर्ने अनुमान गरिएको थियो ।

तर नेपालको कमजोर फिल्डिङको फाइदा उठाउँदै मलेसियाले १९.५ ओभरमा ६ विकेट गुमाउँदै लक्ष्य पूरा गर्‍यो । सुल्वात कमजोर रहे पनि गल्थो हन्टरले ६९ रनको अविजित इनिङ खेल्दै मुखमै आएको नेपालको एसिया कप

यात्रा खोसेकी थिइन् । कमजोर फिल्डिङ, विकेटेपर काजोल श्रेष्ठको खराब क्रिडिङ र अन्तिम पाँच ओभरमा बलिङमा राम्रो गर्न नसक्नु नै नेपालको हारका कारण थिए ।

महिला टोलीका खेलाडी सोमवार स्वदेश फर्किए । मुखैबाट गुमाएको एसिया कप गुमाउनुको पीडा उनीहरूले भुल्न सकेका छैनन् । 'मलेसिया जस्तो सहज विपक्षी पाउँदा पनि हामीले जितेनौं भने कठिले जित्ने । यसअघि हामीले सबै भाग्यले साथ नदिएको भन्थौं । तर यसपटक हामीले आफ्नै हातले खेल गुमाएका हौं', अनुभवी अलराउन्डर सीता राना मगरले त्रिभुवन विमानस्थलमा पत्रकारसँग भनिन् ।

नेपालले अन्तिम ३ ओभरमा ३० रन दिएको थियो । ओभर थो, क्याच मिस, बाउन्डी रोक्न सक्ने सहज बल रोक्न नसक्नु र किपिङमा कमजोर प्रदर्शनले अन्तिम समयमा मोमेन्टस गुमेको थियो ।

'हाम्रो त्यो दिनमा अन्तिम ओभरसम्म पनि जिउँदो भन्ने विश्वास थियो, तर अन्तिम ओभर मा लगातार चौका खाएपछि हामीले खेल हारेका हौं । हाम्रो टिममा कम्बनेसन मिलेकै थिएन । खोड के भएको त्यो दिन सायद ओभर कन्फिडेन्स नै होला', सीताले भनिन् । टोलीका मुख्य प्रशिक्षक मनोज कटलाल फिल्डिङ र फिटनेस प्रशिक्षकको आवश्यकताको बारेमा जानकारी गराएको छ ।

सिनियर टिमका खेलाडीलाई सामान्य कुरा पनि थाहा नहुँदा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा नेपाली महिला टिम कमजोर देखिएको

काठमाडौं महानगरमा फोहोरबाट कम्पोस्ट मल बनाउन सुरु

काठमाडौं/काठमाडौं महानगरपालिकाले संकलित कुहिनो फोहोरबाट कम्पोस्ट मल बनाउन सुरु गरेको छ । महानगरका अनुसार २७ नम्बर वडाबाट संकलन गरिएको करिब १४ टन कुहिनो फोहोरलाई टेकु ट्रान्सफर स्टेशनमा कम्पोस्टिङ सुरु गरिएको हो ।

फोहोरलाई स्रोतमा वर्गीकरण गर्न थालेपछि जम्मा भएको कुहिनो फोहोरबाट कम्पोस्ट मल बनाउन सुरु गरिएको महानगरले बताएको छ । घरेलु फोहोर दिगो व्यवस्थापनका लागि प्रोत्साहन गर्न कामको थालनी महानगरले २७ नम्बर वडाबाट सुरु गरिएको थियो । ५ हजार जनसंख्या रहेको २७ नम्बर वडामा १४ सय घरधुरी छन् । जहाँबाट निस्कने कुहिनो फोहोरको मात्रा दैनिक औसत ५ सय केजी छ ।

व्यवस्थापनका लागि स्रोतमा नै वर्गीकरण गर्ने अभियान थालिएपछि वडाबाट फोहोर उत्पादनको स्वरूपमा परिवर्तन आएको छ, विभागका इन्जिनियर सरकारीप्रेम श्रेष्ठ भन्छन्, 'फोहोर छुट्टयाउन थालेपछि कुहिनो फोहोरलाई उत्पादक आफैले मल बनाउन थाल्नु भएको छ । नकुहिनो फोहोर बेचन र पुनः प्रयोग गर्न थाल्नु भएको छ । फोहोर एकै ठाउँमा हुँदा चाँहिँ मल बनाउन फन्फट, विक्री पनि नहुने थियो । अब मल बनाउन पनि मिल्छ । विक्री गर्न पनि मिल्छ । यसकारण संकलन हुने फोहोरको मात्रा नै घटेको छ ।' वडा नम्बर २७ ले फोहोर वर्गीकरण र दुबानीका लागि निरन्तर निगरानी गरिरहेको छ । उत्पादकलाई वर्गीकरणका लागि प्रोत्साहन गर्ने, सचेतना बढाउने र सहभागी गराउने कामलाई निरन्तर सञ्चालन गरिरहेको छ ।

वातावरण व्यवस्थापन विभागकी उपनिर्देशक सानुमैयाँ महर्जन भन्छिन्, 'एक हप्तामा जम्मा भएको फोहोरको एक पाइल बनाउँछौं । एउटा पाइलमा करिब ३५ सय किलो कुहिनो फोहोर हुन्छ । एक भाग कुहिनो फोहोरमा एक भाग टोकेज्याङ नामक व्याक्टेरिया मिसाउनु पर्छ । यसले फोहोरलाई गन्धरहित बनाउँछ । लिचेड निस्कन दिँदैन । कुहिनो फोहोरलाई एक हप्तामा एक पटक फ्ल्याटर कम्पोस्ट मल तयार गरिने उनले बताइन् ।

महानगरका अनुसार २७ नम्बर वडामा फोहोर वर्गीकरण गरेर २१ माघदेखि टेकु ल्याउन थालिएको थियो । त्यसपछि संकलन भएको फोहोरलाई पाइल गरिएको हो । अहिलेसम्म ४ पाइल तयार भइसकेका छन् । संकलित फोहोरको १५ प्रतिशत मात्रामा जैविक मल उत्पादन हुन्छ ।

'फोहोरको दिगो

के तपाईं फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp, Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्विस छिटो छरितो र भरपर्दो रूपमा गर्नुभई हुक्क हुनुहोस् ।

Printer Shop

The complete office solution
Contact No. 9845292140,
057-527041, Schoolroad, Hetauda-4
tonerhouse_htd@yahoo.com

मछिन्द्र बागमती गोल्डकपको फाइनलमा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/मकवानपुरको पूर्वोत्तरस्थित बागमती गाउँपालिकामा जारी छैठौँ संस्करणको बागमती गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिता अन्तर्गत मछिन्द्र फुटबल क्लब फाइनलमा प्रवेश गरेको छ।

सोमबार बागमती-८, स्थित जनता माविको खेलमैदानमा भएको पहिलो सेमिफाइनल खेलमा न्यरोड टिम (एनआरटी) लाई ५-१ गोलले हराउँदै मछिन्द्र फाइनलमा प्रवेश गरेको हो। मछिन्द्रको जीतमा हिसुव थपलिया र विदेशी खेलाडी स्टेफेन समीरले दुई-दुई तथा विमल घर्तीमगरले एक गोल गरे। खेलको नवौँ मिनेटमा थपलियाको गोल मार्फत सुरुवाती अग्रता बनाएको मछिन्द्रका लागि स्टेफेनले १३ औँ मिनेटमा र ४६ औँ मिनेटमा गोल गरे भने खेलको दोस्रो हाफको १४ औँ मिनेटमा थपलियाले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गरे।

यस्तै घर्तीले ९१ औँ मिनेटमा गोल गरे। एनआरटीका लागि खेलको दोस्रो हाफको १५ औँ

मिनेटमा विदेशी खेलाडी सेवेले गोल गरे पनि टिमलाई हारबाट जोगाउन सकेन। खेलको म्यान अफ द म्याच मछिन्द्रका थपलिया घोषित भए। उनले १० हजार रुपैयाँ प्राप्त गरे। यसअघि भएको क्वाटरफाइनल खेलमा सिमराको नवजनजागृति युवा क्लबलाई हराउँदै एनआरटी सेमिफाइनल प्रवेश गरेको थियो भने जावलाखेल युथ क्लबलाई हराउँदै मछिन्द्र सेमिफाइनल प्रवेश गरेको हो।

फाइनल प्रवेश गरेको

‘प्रजातन्त्र दिवसले राष्ट्र निर्माणमा प्रेरणा प्रदान गरेको’

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/बागमती प्रदेशका प्रदेशप्रमुख यादवचन्द्र शर्माले फागुन ७ मा मनाइएको राष्ट्रिय प्रजातन्त्र दिवसका अवसरमा सन्देश जारी गर्दै समुन्नत राष्ट्र निर्माणमा दिवसले प्रेरणा प्रदान गरेको भन्ने शुभकामना दिएका छन्।

दिवसका अवसरमा प्रमुख शर्माले स्वदेश तथा विदेशमा रहनुभएका सम्पूर्ण प्रजातन्त्रप्रेमी नेपाली दाजुभाइ तथा दिदिबहिनीमा शुभकामना व्यक्त गर्दै नागरिक अधिकार सुनिश्चित गर्दै लोकतान्त्रिक शासनप्रणाली स्थापना गर्नका लागि भएका सबै प्रकारका संघर्षमा अमूल्य जीवनउत्सर्ग गर्ने सहिदप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गरेका छन्।

‘प्रजातन्त्र दिवसले हामी सबैलाई देश विकास, समृद्धि र समुन्नत राष्ट्र निर्माणका लागि प्रेरणा प्रदान गरेको’ प्रमुख शर्माले प्रजातन्त्र दिवसको सन्देशमा उल्लेख गरे। वि.सं. २००७ साल आबैका दिन मुलुकमा जहाँन्याँ निरङ्कुश

शासनको अन्त्य भई प्रजातन्त्र स्थापना भएको प्रमुखको सन्देशमा छ। ‘जनताको संघर्षले जीत हासिल गरेको ऐतिहासिक दिनको स्मरण गर्दै आज हामी प्रजातन्त्र दिवस मनाइरहेका छौँ।’ प्रमुख शर्माले भनेका छन्।

आज हामीले प्राप्त गरेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था विगतकै त्याग, तपस्या र बलिदानको उपलब्धि भएको प्रमुख शर्माले भनेका छन्।

युवा संघ र प्रेस चौतारीबीच मैत्रीपूर्ण फुटबल

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/नेकपा एमालेको भातृसंगठन राष्ट्रिय युवा संघ नेपाल र प्रेस चौतारी नेपाल मकवानपुरबीच मैत्रीपूर्ण फुटबल आयोजना भएको छ।

हेटौंडा-५ क्याम्पाईडामा रहेको खेलमैदानमा केपी ओली कप फुटबल प्रतियोगिताको प्रचारका लागि मैत्रीपूर्ण फुटबल प्रतियोगिता गरिएको हो। मैत्रीपूर्ण फुटबलमा युवा संघले ६-० गोल अन्तरले विजयी भएको हो। युवा संघबाट सुरेश बेरोजगारले २ गोल, स्याम लो, जीवन विष्ट, नरेन्द्र भण्डारी र गोकुल केसीले गोल गरेका छन्। प्रतियोगिताको बागमती प्रदेशका

पूर्वमूख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले उद्घाटन गरे। कार्यक्रममा नेकपा एमाले मकवानपुरका अध्यक्ष तथा बागमती प्रदेश सांसद एकलाल श्रेष्ठलगायत नेताहरूको आतिथ्यता रहेको थियो। आगामी फागुन ११ गतेदेखि १९ गतेसम्म काठमाडौँमा हुने केपी ओली कप फुटबल प्रतियोगिताको प्रचारका लागि मैत्रीपूर्ण सेभेन ‘ए’ साइड फुटबल आयोजना गरिएको राष्ट्रिय युवा संघ नेपाल मकवानपुरका संयोजक राजेश नगरकोटिले बताए। मैत्रीपूर्ण सेभेन ‘ए’ साइड फुटबल खेलले केपी ओली कप फुटबल प्रतियोगिताको प्रचार हुनुका साथै र संगठनबीचको सम्बन्ध सुमधुर भएको बताइएको छ।

महादेवस्थान र घर्ती खोलामा स्वास्थ्य परीक्षण

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/नेपाल हृदयरोग निवारण प्रतिष्ठान उपशाखा पालुङको आयोजनामा निःशुल्क स्वास्थ्य सिविर भएको छ। प्रतिष्ठानले ५ फाल्गुन शनिवार थाहा नगरपालिकाको महादेवस्थान र ७ फागुन सोमबार घर्तीखोलामा निःशुल्क स्वास्थ्य सिविर सञ्चालन गरेको हो।

महादेवस्थानमा ३० जना र घर्तीखोलामा ४३ जनाको स्वास्थ्य परीक्षण गरिएको प्रतिष्ठानका सहसचिव राजाराम रायमाझीले

जानकारी दिए। सिविरमा डा. गगन कार्कीले स्वास्थ्य परीक्षण गरेका थिए। सिविरमा पालुङ स्वास्थ्य केन्द्रका साजन गोपाली र चन्द्रदीप भुजेलले परीक्षणमा सहयोग गरे। सिविरमा प्रतिष्ठान पालुङ उपशाखा अध्यक्ष विमलकुमार ढकाल, ३ नम्बर वडासदस्य कृष्णकुमार कार्की, प्रतिष्ठानका सचिव सहदेव ढकाल, कोषाध्यक्ष सरोज विष्ट, सहसचिव राजाराम रायमाझीको उपस्थिति थियो। सिविरको अवसरमा प्रतिष्ठानले आजीवन सदस्यता समेत वितरण गरेको थियो।

आधुनिक राष्ट्रिय माविले जित्यो क्रिकेट उपाधि

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/आधुनिक राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालयले स्वर्ण श्रेष्ठ स्मृति अन्तरविद्यालय टि २० क्रिकेट प्रतियोगिताको उपाधि जितेको छ। मकवानपुर क्रिकेट संघको आयोजनामा सोमबार भएको फाइनल खेलमा आधुनिकले भुटनदेवी माध्यमिक विद्यालयलाई ६७ रनले पराजित गरेको हो। भुटनदेवी पहिलो संस्करणको विजेता हो। टस जितेर ब्याटिङ रोजेको आधुनिकले २० ओभरमा ९ विकेटको नोक्सानीमा १३७ रन बनायो। आधुनिकका रोहित ठाकुरले ३९ रन, रवि यादवले २५ रन जोडेका थिए। भुटनदेवीका लागि सजिल अलिखानले ४ विकेट, नरेन्द्र अधिकारी, रितिक यादव, नसिम शेर र ओमप्रकाश रामले समान १ विकेट लिए।

भुटनदेवी १४ दशमलव ४ ओभरमा अलआउट हुँदै ७० रनमै सीमित बनेको थियो। भुटनदेवीका नसिम शेरले १७ रन बाहेक अरु खेलाडीले रन बटुलन सकेनन्। भुटनदेवीलाई सलामी समेटेको लागि राहुल यादवले ४, रवि यादवले २, रोहित ठाकुर र प्रिन्स यादवले समान १ विकेट लिए। प्रतियोगितामा आधुनिकका राहुल यादव म्यान अफ द म्याच घोषित भए। प्रतियोगितामा आधुनिकका पिन्स यादव बेष्ट ब्याट्सम्यान, सिद्धार्थ शिशुसदन विद्यालयका महेश स्याङको बेष्ट बलर र भुटनदेवी माविका नरेन्द्र अधिकारी म्यान अफ द सिरिज घोषित भए।

राष्ट्रिय फुटसलमा हेटौंडा उपविजेता

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/भाकपाको विर्तामोडमा सम्पन्न पाँचौँ संस्करणको राष्ट्रिय फुटसल प्रतियोगितामा हेटौंडा उपविजेता बनेको छ। सामाजिक सञ्जालमा चर्चित मेन्स रुम रिलेडेड समूहले आयोजना गरेको प्रतियोगिताको सोमबार भएको फाइनल खेलमा हेटौंडा ललितपुर संघ पराजित बनेको हो। ललितपुरले ११-५ गोल

अन्तरले हेटौंडालाई पराजित गरेको हो। सूमहले हरेकवर्ष अरु क्रियाकलापसँगै फुटसल प्रतियोगिताको आयोजना गर्दै आएको हेटौंडा फुटसल टिम क्याप्टेन निरजसिंह ठकुरीले बताए। प्रतियोगितामा १६ वटा टिमको सहभागिता रहेको थियो। प्रतियोगिताको उपाधि विजेता र उपविजेता टिमले शिल्ड, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन्।

माइग्रेसन हराएको सूचना

मेरो निम्न व्यहोराको उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद्वारा प्रदान गरिएको तपशिलबमोजिम व्यहोरा भएको माइग्रेसन सेटिफिकेट मिति २०७९ बैशाख २० गते हेटौंडा-१७ हटियाबाट हेटौंडा बजार आउने क्रममा हराएको हुँदा पाउनुहुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरी बुझाइनु हुन अनुरोध गरिन्छ।

तपशिल:

नाम	: प्रयोग खतिवडा
ठेगाना	: हेटौंडा-१७, हटिया
रजिष्ट्रेशन नम्बर	: ६६३१०३४४९
क्याम्पस	: हेटौंडा स्कूल अफ म्यानेजमेन्ट एण्ड सोसियल साइन्स, हेटौंडा, मकवानपुर
सिम्बल नम्बर	: ३३१००६१३
वर्ष	: २०६९
सम्पर्क नम्बर	: ९८५१३११८७२

लालीगुराँस महिला बहुउद्देश्यीयको साधारणसभा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ७ फागुन/थाहा नगरपालिका-५, ओखरबजारस्थित लालीगुराँस महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेडको २१ औँ वार्षिक साधारणसभा भएको छ।

संस्थाका अध्यक्ष रीता प्रधानको अध्यक्षता तथा थाहा नगरपालिका उपप्रमुख भरत गोपालीको प्रमुख आतिथ्यतामा साधारणसभा भएको हो। साधारणसभामा भावी नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै अध्यक्ष प्रधानले ग्रामीण समुदायको सानो क्षेत्रमा ४८ जना सदस्यबाट सुरुवात गरिएको संस्था हाल थाहा-१ र २ वडामा गरी ६ सय ९२ जना महिला शेर सदस्य रहेको जानकारी दिइन्। उनले संस्थाको उद्देश्यअनुसार कार्यगर्दै आइरहेकोले मध्यमाञ्चलकै उत्कृष्ट सहकारीको रूपमा पहिचान गराइ पुरस्कृत हुन सफल रहेको स्मरण गरिन्।

अध्यक्ष प्रधानले संस्थाले आर्थिक क्रियाकलाप मात्र नगरी मनोसामाजिक मनोविमर्श सेवा, अभिमूखीकरण, तरकारी खेती, बाख्रापालनलगायत कार्य र घरेलु हिसापीडित महिलालाई उचित न्याय दिलाउने कार्यको पनि निरन्तर काम गरिरहेको जानकारी दिइन्। साधारण सभामा संस्थाका कोषाध्यक्ष नानीछोरी प्रधानले संस्थाको शेरपुत्री २४ लाख ५४ हजार तथा बचत ८५ लाख ४४ हजार रुपैयाँ र ऋण लगानी १ करोड १७ लाख रहेको आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेकी छन्। साधारणसभामा प्रमुख

अतिथि उपप्रमुख गोपालीले सहकारीले समाजमा उल्लेख योगदान गरेको भएता पनि केही सहकारीले नियतवस वदमासी गरेको हुनाले सदस्यले सहकारीलाई छानेर विश्वसिलो संस्थामा मात्र कारोबार गर्नुपर्ने बताए। गोपालीले सहकारी संस्था वित्तीय क्रियाकलापमा मात्र सीमित नरही लालीगुराँस महिला बहुउद्देश्यीय जस्तै अरु सहकारीले पनि विभिन्न सामाजिक क्रियाकलापमा लाग्नु पर्ने बताए।

साधारणसभामा वडा नम्बर १ का कार्यवाहक अध्यक्ष सरोज प्रधान, जिल्ला सहकारी संघका कोषाध्यक्ष विमलकुमार ढकाल, थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघका उपाध्यक्ष सुरेन्द्रमान प्रधान, भूमिआयोग मकवानपुरका सदस्य अरुण रायमाझी, पालुङ बहुमुखी क्याम्पसका प्रमुख राजन मिश्र,

लायन्स क्लब अफ पिस थाहाका अध्यक्ष गीता कार्की, मत्स्यनारायण माविकी शिक्षिका अम्बिका लामिछाने, पालुङ बहुउद्देश्यीय सहकारीका अध्यक्ष कृष्णबहादुर विष्टले आफ्नो धारणा राखेका थिए।

साधारणसभामा दामन विन्तीय क्रियाकलापमा मात्र सीमित नरही लालीगुराँस महिला बहुउद्देश्यीय जस्तै अरु सहकारीले पनि विभिन्न सामाजिक क्रियाकलापमा लाग्नु पर्ने बताए। साधारणसभामा वडा नम्बर १ का कार्यवाहक अध्यक्ष सरोज प्रधान, जिल्ला सहकारी संघका कोषाध्यक्ष विमलकुमार ढकाल, थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघका उपाध्यक्ष सुरेन्द्रमान प्रधान, भूमिआयोग मकवानपुरका सदस्य अरुण रायमाझी, पालुङ बहुमुखी क्याम्पसका प्रमुख राजन मिश्र,

हेटौंडामै उत्पादित

सुदिन ड्राइमिट

Ready To Eat

हाम्रा विशेषताहरू:

- ग्याँस ओभनबाट उत्पादन गरिने।
- हानिकारक घुवाँको असर नहुने।
- १२ प्रकारका घरायसी मसलायुक्त।
- तत्काल खान मिल्ने।
- खाद्य सुरक्षणको लागि केमिकल (Preservative) प्रयोग नभएको।

सुदिन प्याकेजिङ्ग उद्योग

हेटौंडा-४, मकवानपुर

८८४५२६२५२२, ८८५५०७२६२३